

انتظار، یا زمینه سازی 2

بعضی از علمای بزرگ برای درجه عالی انتظار با استفاده از روایات ، دوازده نشانه ذکر کرده و نشانه دوازدهم را چنین شرح می دهند. از علامات انتظار مهیا بودن برای ورود محبوب است و مهیا بودن به چند چیز است .

برگرفته از کتاب : حضرت مهدی علیه السلام فروغ تابان ولایت
نشانه های عالی انتظار

دوازده نشانه

بعضی از علمای بزرگ برای درجه عالی انتظار با استفاده از روایات ، دوازده نشانه ذکر کرده و نشانه دوازدهم را چنین شرح می دهند.

از علامات انتظار مهیا بودن برای ورود محبوب است و مهیا بودن به چند چیز است .

1- عزم حقیقی بر یاری و متابعت آن حضرت

2- متصف شدن به صفات نیک اخلاقی و دوری از هر گونه آلودگی اخلاقی

آئینه شو جمال پری طلعتان طلب

چاروب کن تو خانه و پس میهمان طلب

3- مواظبت در اطاعات و انجام واجبات و مستحبات و ترک محرمات و مکروهات

4- تهیه سلاح

5- مرابطه و مرزداری

6- مواظبت در خواندن عهدنامه بزرگ و کوچک (که در کتاب زادالمعاد مذکور است) (381)

ظلم نکردن و اعانت به ظلم نکردن و هشیاری و توجه و شناخت افراد نیرنگ باز و توطئه نیز از جمله اموری است که باید به آن توجه داشت .

رعایت حقوق برادران

از مهمترین امور در زندگی محبان و منتظران قائم (عج) رعایت حقوق برادران و مسلمانان است .

در این باره بهتر است پای سخن پر مغز و دلنشین حضرت امام صادق علیه السلام و امام باقر بنشینیم .

امام باقر علیه السلام به جابر جعفی رحمة الله فرمود:

((ای جابر آیا کسی که ادعای تشیع می کند، برای او این قول که دوست اهل بیت علیهم السلام هستم کافی است ؟

سوگند به خدا شیعه ما نیست مگر کسی که پرهیزکار بوده و اطاعت از خداوند کند، شیعیان ما را به این صفات بشناسید:

تواضع ، خشوع امانت داری ، بسیار در یاد خدا بودن ، اهل نماز و روزه بودن ، احترام به پدر و مادر کردن ، مهربانی کردن به

همسایگان مستمند و بدهکار و یتیمان ، راستگو بودن ، آنها تلاوت قرآن می کنند، و زبانشان را کنترل می نمایند، و برای

خودشان در همه چیز امین هستند...))

((ای جابر!)) (ما نتال و لا یتنا الا بالعمل و الورع ؛))

به ولایت و دوستی ما جز از راه عمل و پرهیزکاری نمی توانی بررسی .)) (382)

امام باقر علیه السلام روزی به یکی از یارانش به نام سعید بن حسن رحمة الله فرمود:

((آیا در میان شما این روش هست که کسی از شما به حضور برادر دینی اش برود دست در جیب او کند و به اندازه احتیاج

خود از آن ، پول بردارد و صاحب پول از آن جلوگیری نکند؟

سعید عرض کرد: نه چنین کسی را سراغ ندارم .

امام باقر علیه السلام فرمود: بنابراین اخوت و برادری در کار نیست .

سعید عرض کرد: آیا در این صورت ما در هلاکت هستیم ؟

امام علیه السلام فرمود: عقل این مردم هنوز تکمیل نشده است . (383)

(یعنی تکلیف به حساب اختلاف درجات عقل ، مختلف می شود.)

امام صادق علیه السلام در ضمن گفتار می فرماید:

((ما اقل و الله من یتبع جعفرًا منکم ، انما اصحابی من اشدت ورعه و عمل لخالقه و رجا ثوابه فهو لاء اصحابی ؛))

((سوگند به خدا چقدر پیروان جعفر از شما کم شده اند، بدانید که یاران من کسانی هستند که در پاکی و پرهیزکاری محکم

باشند، و کارهایشان را برای خدا انجام دهند و امید به پاداش خدا داشته باشند، اینها اصحاب و یاران من هستند.)) (384)

در مورد حقوق برادران دینی به حدیث جالب و جامع ذیل که امام صادق علیه السلام برای یکی از یارانش (معلى بن خنیس)

در موارد هفتگانه زیر شرح داده اند توجه کنید:

معلى بن خنیس رحمة الله می گوید: به امام صادق علیه السلام عرض کردم حق مسلمان چیست ؟

فرمود:

((هفت حق واجب است که اگر یکی از آنها را تباه کند از ولایت و اطاعت خداوند خارج شده و خداوند از او بهره (طاعت و بندگی) ندارد.

عرض کردم آنها چیست ؟

فرمود: من بر تو نگرانم ، می ترسم آنها را تباه سازی و بدانی و عمل نکنی .

عرض کردم : ((لا قوة الا بالله)) (نیروی جز از خدا نیست) فرمود: آشناترین آنها این است که :

1- آنچه را برای بردار مسلمانان دوست بداری که خود دوست می داری ، و نپسندی برای او آنچه را که برای خود نمی پسندی

2- از خشمگین کردن برادر مسلمانان (یا از خشم) دوری کنی ، و آنچه را که مورد رضایتش است انجام دهی و او امرش را اطاعت کنی .

3- با جان و مال و زبان و دوست و پای خود او را یاری کنی .

4- چشم و راهنما و آئینه او باشی .

5- تو سیر نباشی و او گرسنه ، تو سیراب نباشی و او تشنه و تو پوشیده نباشی و او برهنه .

6- اگر دارای خدمتکار باشی و بردار مسلمانان خدمتکار نداشته باشد، بر تو واجب است که خدمتکار را بفرستی تا لباسهای او را بوید و غذایش را آماده کند و فرشش را بگستراند.

7- او را از مسئولیتهای سوگندهایش رهاسازی ، دعوتش را اجابت کنی ، در بیماری او را عیادت نمائی ، بر جنازه اش حاضر شوی ، اگر دانستی که او حاجتی دارد در ادای حاجب او شتاب کنی ، تاءخیر در روای حاجت او نکنی که او اظها آن کند، بلکه

زودتر به رفع نیازش بپرداز ، سپس امام صادق علیه السلام گفتارشان را با این جملات پایان دادند.

((فاذا فعلت ذلك و صلت ولايتك بولايتك و ولايتك بولايتك))

((وقتی که چنین کردی دوستی او و دوستی او را به دوستی خود پیوند داده ای .)) (385)

در اینجا این فصل را با حدیث عرفانی ذیل پایان می بریم .

حضرت موسی بن عمران علیه السلام به خدا عرض کرد:

((پروردگارا آیا کسی را مثل من گرامی داشته ای آنجا که سخن خود را به من شنونده ای ؟

خداوند فرمود: ((بدانکه برای من بندگانی هست که در آخرالزمان می آیند، آنها به من از نسبت به تو نزدیکترند، زیرا من با او با واسطه بودن هفتاد هزار پرده حجاب سخن می گویم ولی هر گاه (بنده من در آخرالزمان) روزه بگیرد، و بر اثر روزه لبهایش

سفید و رنگش زرد گردد این هفتاد هزار پرده را هنگام افطار آنها برمی دارم .)) (و این چنین به آنها نزدیک می شوم .)) (386)

روزی که سر از پرده برون خواهی کرد

دانم که زمانه را زبون خواهی کرد

گر زیب و جمال از این فزون خواهی کرد

یا رب چه جگرها است که خون خواهی کرد

نتیجه اینکه علاقمندان و یاران امام مهدی (عج) باید کاملاً خود را وظیفه شناس و پایبند به اسلام و متعهد و مسؤ ول بدانند، و همواره مراقب احوال و کارهای خود باشند، و از انحرافات دوری جسته و پناه به خداوند ببرند و مو به مو احکام اسلام را عمل

نمایند، تا شایستگی سربازی آن حضرت را پیدا کنند.

مبارزه و جهاد و یاد خدا و رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم

یاران و منتظران مهدی (عج) به خصوص باید به امر به معروف و نهی از منکر و جهاد و مبارزه با انحرافات و دشمنان و آگاهی از جریانات جهان ، اهمیت خاصی بدهند و همواره در صحنه حضور داشته باشند.

بدانند که بزرگترین و مهمترین عامل نهضت امام حسین علیه السلام عامل امر به معروف و نهی از منکر بوده است .

و بدانند که در بررسی جهاد و جنگهای پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم چنین به دست می آید که در طول تاریخ بشر هیچکس و هیچ ژنرالی مانند پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم با دشمن ننگیده است (منظور وسعت و دامنه جنگ

نیست بلکه منظور اشتغال به کار جنگ است) .

در این بررسی می بینیم پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم در حدود 7/5 سال کار جنگی (در ده سالی که در مدینه بود) در این مدت 64 یا 65 فعالیت جنگی دارد که اگر بر روزها تقسیم کنیم هر 45 روز یا 50 روز يك لشکرکشی می کند.

عثمان بن مظعون که انزوا و عبادت در گوشه و کنار کوهها را اختیار کرده بود، به پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم عرض کرد: دلم می خواهد بیابان گرد باشم ، و کنار کوهها به عبادت مشغول شوم ، پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

((لا تفعل فان سياحة امتي الغزوة و الجهاد؛))

((چنین نکن ، سیاحت و بیابانگردی امت من جنگ و جهاد است .)) (387)

و پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

((کسی که جنگجویی را تجهیز کند هر چند به این اندازه که نخى در سوراخ سوزن او کند خداوند گناهان گذشته و آینده او را

می آمرزد.)) (388)

و نیز فرمود: ((نگاهی يك شب در راه خداوند، بهتر است از عبادت هزار شب ، که روزش را انسان روزه بگیرد.)) (389)

علاقمندان و یاوران حضرت مهدی (عج) هیچگاه نباید خدا و محمد صلی الله علیه و آله و سلم و آتش علیهم السلام و روش پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و امامان علیهم السلام را فراموش کنند، بلکه باید همواره آنها را در نظر داشته باشند. در گفتاری پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

((هر گروهی که در مجلسی اجتماع کنند ولی در آن یاد خدا نکنند و درود بر پیامبرش نفرستند آن مجلس حتما، مایه حسرت، و زر و وبال (مایه سنگینی برگردن) آنها خواهد بود.)) (390) ایستادگی در سختیها و آزمایشها

به این نکته مهم باید توجه داشت که در زمان غیبت و در آستانه ظهور امام قائم (عج) مردم مسلمان در سختترین آزمایشها قرار می گیرند و زیر و رو می شوند، در چنین وضعی، نگهداری آتش در کف دست آسانتر است از حفظ ایمان. در این مورد یکی از یاران امام باقر علیه السلام به نام جابر جعفی رحمة الله از امام باقر علیه السلام پرسید: فرج شما چه وقت است؟ امام باقر علیه السلام فرمود:

((هیئات، هیئات لا تكون فرجنا حتی تغربلوا ثم تغربلوا ثم تغربلوا یقولها ثلاثا حتی یذهب الکدر و یبقی الصفو؛)) ((هیئات هیئات، فرج ما نرسد تا غربال شوید، باز هم غربال شوید و باز هم غربال شوید تا این که کدورتها برود و صافی صفا بماند.)) (391)

یعنی وقتی مسلمانان با هم با کمال صفا و اتحاد و صمیمیت زندگی کردند، به فرج امامشان خواهند رسید. همین مطلب را امام صادق علیه السلام نیز به شکل دیگر فرمود، شخصی از آن حضرت پرسید آن آزمایشها چیست؟ امام صادق علیه السلام این آیه را تلاوت فرمود:

((و لنبلونکم بشیء من الخوف و الجوع و نقص من الاموال و الانفوس و الثمرات و بشر الصابرين؛)) ((قطعا همه شما را با چیزی از ترس، گرسنگی، زیان مالی و جانی و کمبود میوه ها آزمایش می کنیم و بشارت ده استقامت کنندگان را.)) (392)

سپس فرمود: ((ترس از زمامداران (فاسق)... است، گرسنگی به خاطر گردانی است، زیان مالی از کساد تجارت و کم رونقی آن است، و زیان جانی به مرگهای سریع است، و کمبود میوه ها بر اثر نقص کشاورزی و کمبود برکت در میوه ها است، آنگاه فرمود: بشارت باد به استقامت کنندگان به نزدیک شدن ظهور قائم (عج).)) (393) البته بسیاری هم هستند که طاقت این آزمایش را نداشته و از این غربال امتحان بیرون می افتند چنانکه امام صادق علیه السلام فرمود:

((ستخرج من الغربال خلق کثیر؛)) ((به زودی افراد بسیاری از غربال خارج شوند.)) (394) معرفت امام عج و پیروی از آن حضرت

باید قبل از قیام مهدی (عج) او را شناخت و از او پیروی کرد چنانکه امام صادق علیه السلام فرمود: ((رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: خوشا به سعادت آن فردی که قائم (عج) ما را قبل از قیامش شناخته و به او اقتداء کرده است، دوست او را دوست داشته و از دشمن او بیزاری بجوید، و امامان قبل از او را نیز ولی و سرپرست خود را بشناسد، این چنین افرادی دوستان من هستند و دوست و مهر مرا به خود جلب کرده اند و گرامیترین امت من نزد من هستند.)) (395)

چنانکه امام قائم (عج) در فرازی از توفیق خود به شیخ مفید که قبلا ذکر شد می فرماید: ((ما حتما به اخبار شما آگاهی کامل داشته، و هیچ مطلب کوچکی از اخبار شما از ما پنهان نیست، و گرنه آنچنان در سختی قرار می گرفتید که دشمنان شما، شما را تار و مار می کردند.)) (396) بنابراین باید ما همواره به یاد عصر(عج) باشیم و به او اقتدا کنیم، او نیز حتما به یاد ما هست، و ما را یاری خواهد کرد. امام باقر علیه السلام یا امام صادق علیه السلام فرمود:

((لا یكون العبد مؤمنا حتی یعرف الله و رسوله و الائمة کلهم و امام زمانه و یرد الیه و یسلم لهثم قال : کیف یعرف الآخر و هم یجهل الاول؛))

((مؤمن نیست مگر کسی که خدا و پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و همه امامان علیهم السلام و امام زمانش را بشناسد و به او مراجعه کرده و تسلیم فرمان او باشد. سپس فرمود: چگونه ممکن است کسی امام آخر را بشناسد، ولی نسبت به امام اول (حضرت علی) جاهل باشد.)) (397)

آری امامان، همه از يك نور و يك ریشه اند و همه معلمان قرآن و اسلامند و باید به همه معتقد بود و شناخت و معرفت واقعی به همین است به اضافه تسلیم بودن در برابر او امر آنها و عمل به فرموده های آنها و الگو قرار دادن روشن و منس آنان! درست است که پس از آنکه جهان پر از ظلم و جور شد امام قائم (عج) ظهور می کند، اما این مربوط به مخالفان امام علیه السلام و گنهکاران دور از امام علیه السلام است.

اما شیعیان و علاقمدان به امام علیه السلام هر قدر گنهکار باشند به همین اندازه ظهور امام علیه السلام به تاءخیر می افتد چنانکه در فرازی از توفیق امام زمان علیه السلام به شیخ مفید رحمة الله آمده:

((اگر شیعیان ما که خداوند توفیقشان دهد همگان در پیمانی که با ما داشتند، متحد می شدند، هرگز برکت دیدار ما از آنها

تأخیر نمی افتاد، و هر چه زودتر سعادت دیدار ما را با معرفت کامل پیدا می کردند، ولی آنچه باعث این دوری و سلب این توفیق دیدار شده خبرهائی است که از اعمال ناپسند آنان به ما می رسد.)) (398)

مسئله رهبری

یکی از مسائل مهم در زمان غیبت، مسأله رهبری و توجه به تشکیل حکومت‌های صالح در کشورهای اسلامی است رهبر صالح است که می تواند چرخهای انقلاب را به حرکت در آورد، و اسلام را به طور صحیح اجرا نماید و در پرتو آن قوانین اسلام زنده شوند تا زمینه سازی سازنده ای برای تمام جهانی حضرت مهدی (عج) به وجود آید. در این باره حضرت علی علیه السلام فرمود:

((در حکم خدا و اسلام بر مسلمانان واجب و لازم است که هیچ کاری انجام ندهند و قدمی پیش و پس نگذارند، قبل از آنکه امامی را برگزینند، امامی عقیق و خوب و پارسا که احکام قضاوت و سنت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم را خوب بشناسد، اموالشان را جمع کند و حج و نماز جمعه شان را بر پا دارد، و مالیاتهای اسلامی را بستاند.)) (399)

از سوی دیگر امامان ما، ما را با تأکید از قبول رهبران ناشایست بر حذر داشته اند، امام باقر علیه السلام فرمود: خداوند فرموده است:

((حتما آنان را که امامان ستمگر انتخاب می کنند کیفر می کنم، گر چه خود نیکوکار و پارسا باشند، ولی مردمی را که امامت عادلان را برگزینند می بخرم گر چه خود ستمگر باشند.)) (400)

امام کاظم علیه السلام در گفتگوی خود با صفوان شتردار در پایان فرمود:

((فمّن احب بقائهم فهو منهم و من کان منهم فهو ان ورد النار؛))

((کسی که مانند رهبران ناشایست را دوست بدارد جزء آنها است و کسی که جزء آنها باشد، در میان آتش دوزخ خواهد بود.)) (401)

قرآن در سوره هود آیه 113 می فرماید:

((و لا تتركوا الی الذین ظلموا فتمسکم النار و مالکم من دون الله من اولیاء ثم لا تنصرون؛))

((تکیه بر ستمگران نکنید (و به آنها وابسته نشوید) که موجب می شود آتش شما را فرا گیرد و رد آن حال جز خدا هیچکس سرپرستی نخواهد داشت و یاری نمی شوید.))

آری! وابستگی و تکیه بر ظالمان است که همه چیز انسان را بر باد می دهد، استقلال فرهنگی، اقتصادی، نظامی و سیاسی را از انسان می گیرد و انسان را برده می سازد، چنانکه قرن‌ها است مستضعفین در طول تاریخ به این موضوع گرفتارند، باید به فکر باشند و خود را از این گرفتاری نجات بخشند.

پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

((وقتی که روز قیامت می شود، منادی ندا می دهد که کجا هستند ستمکاران، و کجا هستند یاران ستمکاران و کسانی که خود را شبیه آنها ساخته اند؟ حتی کسانی که برای آنها قلمی تراشیده اند، و یا دواتی از آنها را لایقه کرده اند (یعنی پنبه ابریشمی یا پارچه به دوات آنها گذارده اند) همه آنها را در تابوتی از آهن قرار می دهند، سپس در میان جهنم پرتاب می شوند.)) (402)

سرنوشت غم انگیزه اندلس و امپراطوری عظیم اسلامی عثمانی که در مدت کوتاهی از مسلمانان گرفته شد و قطعه قطعه گردید و... همه و همه بر اثر اعانت به ظالمان و یا وابستگی به آنها بوده است.

به هر حال منتظران و یاران مهدی (عج) باید در این جهت حتما خود و جامعه خود را بسازند و استقلال همه جانبه بیابند، تا در وقت خروج آن حضرت آنها را در اختیار امام (عج) بگذارند.

امام صادق علیه السلام فرمود:

((ظالم و یاور ظالم و راضی به کار ظالم هر سه شرکت در ظلم دارند.))

روزی آن حضرت به یکی از یارانش به نام ((عذافر)) فرمود:

(403)

((به من خبر رسیده تو برای ابو ایوب و ربیع (دو نفر از ظالمان آن عصر) کار می کنی؟ آیا در این فکر هستی که روز قیامت به عنوان اعوان الظلمه (یاران ظالم) مورد خطاب گردی، در این وقت حالت چگونه است؟))

عذافر از گفتار امام علیه السلام به سختی نگران شد و از شدت ناراحتی مشت به خود کوبید و در سکوت غمباری فرو رفت

وقتی امام علیه السلام این حالت را از او دید، به او فرمود:

((ای عذافر تو را از آن ترسانیدم که خداوند مرا از آن ترسانیده است.))

فرزند عذافر می گوید: پدرم از غصه و ناراحتی پس از چند روز از دنیا رفت. (404)

آری مسلمانان پاکدل از سخن امامشان این چنین تحت تأثیر قرار می گرفتند و از خوف خدا به لرزه در می آمدند.

ابویعفور گوید: در حضور امام صادق علیه السلام بودم، در این هنگام یکی از اصحاب وارد شد از آن حضرت پرسید: گاهی فشار زندگی باعث می شود که دستگاه ظلم عباسی مرا به بنائی ساختمان یا پاک کردن نهر و یا اصلاح کلنگ و تیشه دعوت می کند، من هم برای تأمین رزق و روزی قبول می کنم آیا جایز است؟

امام علیه السلام فرمود:

((من دوست ندارم طناب‌بازی از آنها را گره بزنی یا سر مشک‌بازی از آنها را ببندی و در برابر، همه مدینه را به من بدهند. نه حتی

خطی برای آنها با قلم بکشی ، بدانکه کمک کنندگان ظالمان در روز قیامت در میان خیمه ای از آتش هستند، تا خداوند بین بندگان قضاوت نماید.)) (405)

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

((کسی که تازیانه ای را در کنار حاکم ستمگر حمل کند (به عنوان فرمان بردار او) خداوند آن تازیانه را در روز قیامت به صورت مار و افعی از آتش در می آورد که طول آن هفتاد زرع است ، آنگاه خداوند آن مار را در آتش جهنم ، مسلط بر او می کند تا او را عذاب دهد.)) (406)

منتظران مهدی (عج) باید بدانند که از هدفهای اصلی امام قائم (عج) ریشه کن کردن ظلم است بنابراین نه خود ظالم باشند و نه به هیچ عنوان کمک به ظلم کننده خواه آن ظالم در محدود خاص باشد و یا ظالمی به صورت ابر قدرت باشد. این امور است که زمینه های سازنده برای ظهور آن حضرت را پدید می آورد و نباید از آن غفلت نمود.

توجه به شناخت قرآن و اجرای آن

از امور اصلی و هر روزه ای که حتما باید منتظران مهدی (عج) به آن اهمیت دهند، انس گرفتن با قرآن و عمل به آن است . (407)

در مورد شناختن مفاهیم قرآن و اجرای آن ، مگر نه این است که قرآن و عترت علیه السلام در کنار هم هستند، امام زمان علیه السلام قرین قرآن است ، اگر خدای نکرده قرآن مهجور گردد، درست بر عکس راه امام قدم (عج) برداشته شده است ، اگر آیات عذاب ، آیات رحمت ، آیات عبرت ! آیات سیاسی ، آیات عبادی ، آیات تذکر و... را با کمال دقت توجه کنند و هر روز بخوانند و معانی آن را در ذهن خود ترسیم نمایند، خواهند فهمید که با این کار چقدر سریع و آگاه به سوی فرج امام (عج) گام برداشته اند.

در اینجا برای اینکه هم از قرآن استفاده کرده باشیم و هم طرز استفاده را دریابیم و هم از دستورات محکم قرآن در جهت زمینه سازی برای حکومت صالحان بدانیم به دو فراز زیر از قرآن توجه کنید.

در آیه 75 سوره نساء می خوانیم :

((و مالکم لا تقاتلون فی سبیل الله و المستضعفین من الرجال و النساء و الولدان الذین یقولون ربنا اءخرجنا من هذه القرية الظالم اهلها و اجعل لنا من لدنک ولیا و اجعل لنا من لدنک نصیرا!))

((چرا در راه خدا و در راه نجات مستضعفین از مردان و زنان و کودکان پیکار و مبارزه (با مستکبران) نمی کنید و در راه نجات مستضعفین که می گویند خدایا ما را از این شهر (مکه) که اهلش ستمگر است بیرون ببر و برای ما از طرف خودت سرپرست و یاور قرار بده ، اقدام نمی نمایید؟))

این آیه به ما می گوید: نباید بی تفاوت باشیم باید برای خدا و نجات مستضعفین پیکار کنیم ، مستضعفانی که خدا پرستند و دنبال رهبر شایسته اند و از ستم و ستمگران ناخشنودند، چنین افراد را باید کمک کرد و نجات داد. تعبیر به ((مالکم)) (چرا یک نوع استفهام انکاری است ، حاکی است که حتما باید مسلمانان در راه نجات مستضعفان ، نه تنها بپاییزند بلکه باید پیکار کنند.

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم با بیانات جذاب و پر محتوای خود شاگردان مکتب اسلام را به گونه ای ساخته بود که در مبارزه با دشمن کارشان چنان اوج گرفت ، که طبق روایات هفت نفر از فقرای انصار به حضور پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم آمده و عرض کردند و بر اثر تهیدستی وسیله ای برای شرکت در جهاد نداریم ، شما وسیله ای از شمشیر و نیزه و مرکب در اختیار ما بگذارید تا در جهاد شرکت کنیم ، پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم چون وسیله در اختیار نداشت ، جواب منفی به آنها داد، آنها به قدری ناراحت شدند که اشک در چشم هایشان حلقه زده بود، و کم کم به گریه تبدیل شد و سخت گریستند و بعدها به نام ((بکائن)) (گریه کنندگان) معروف شدند.

آیه 92 سوره توبه در وصف این افراد مخلص نازل شد (408)

((و لا علی الذین اذا ما اءتوک لتحملهم لت لا اءجد ما اءحملکم علیه تولوا و اءعینهم تفیض من الدمع حزنا اءلا یجدوا ما ینفقون))

((و نیز اشکالی نیست بر آنها که نزد تو (پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم) آمدند که آنها را مرکبی برای میدان جهاد سوار کنی ، گفתי مرکبی که شما را بر آن سوار کنم ندارم از نزد تو بازگشتند در حالی که چشمانشان اشکبار بود، از این رو که چیزی را نداشت تا در راه خدا انفاق کنند.))

آری این چنین تعلیمات قرآن که دو نمونه اش را ذکر کردیم ، اثر می بخشد فرزندان و شاگردان قرآن باید این چنین تربیت گردند تا منتظر واقعی امام زمان علیه السلام شوند، پس باید با قرآن مأنوس بود و این درسها را از آن آموخت . (409)

زنان باید احساس مسؤ ولیت کنند

در این مسیر زنان که نیمی از جامعه را تشکیل می دهند، باید نقش سازنده داشته باشند، بدانند که آنها نیز موظفند دوش به دوش مردان برای زمینه سازی ظهور امام قائم (عج) و برای خودسازی و پاکسازی محیط و قهرمان پروری آن هم زمینه سازی است ، تلاش عمیق و پی گیر و خستگی ناپذیر بنایند.

وقتی که در جنگ احد بسیاری از مسلمانان کشته شدند و شخص رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و امام علی علیه السلام سخت مجروح گردیدند شایع شد که پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم نیز شهید شده ، زنان مسلمان به خصوص ناراحت شدند، از خانه ها بیرون آمدند و به تحقیق پرداختند.

یکی از این زنان از انصار (مسلمانان مدینه) بود از مدینه بیرون آمده و سراسیمه به سوی احد رهسپار شد، در راه مردی را دید که از جبهه برمی گردد، از او پرسید: آیا به پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم آسیبی وارد شده است؟ آن مرد به جای جواب سؤال زن، به او گفت: ای خواهر! پدر شما کشته شده است، زن تکان ملامی خورد، باز طولی نکشید پرسید: آیا پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم سالم است؟

آن مرد به جای جواب سؤال زن، به او گفت: ای خواهر برادر شما نیز کشته شده است، زن تکان مختصری عرضش شد، ولی بار دیگر به حال آمد و پرسشش را تکرار کرد، مرد برای بار سوم گفت: ای خواهر شوهر شما کشته شده است، زن باز تکانی خورد، اما این بار با خشم و گستاخی گفت: من نمی خواهم بدانم چه کسانی از من کشته شده اند، فعلا احتیاجی به اینها ندارم، خواهش می کنم بگویید پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم چگونه است؟ آن مرد در جواب گفت: پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم در کمال سلامتی است. ناگهان صورت زن از خوشحالی برافروخته شد و با حالی سرشار از عشق به اسلام، فاطعانه گفت: ((بنابراین قربانی ما هدر نشده است.)) (410)

یعنی اگر من سه قربانی (پدر و برادر و شوهرم) را در راه خدا داده ایم به هدر نرفته چرا که رهبر عزیز اسلام پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم زنده است و همین افتخار مرا بس.

این چنین زنان قهرمان در صدر اسلام بسیار بودند هم اکنون نیز باید زنان مسلمان این چنین نقش گویا و زاینده و بالنده داشته باشند و بدانند که گردش چرخ انقلابها (که بدون آن به فرج امام زمان علیه السلام نزدیک نخواهیم شد) نیمی به دوش زنان است و زن باید خود را درک کند و بداند مسؤل ولیتی بس سنگین دارد و قبلا نیز در این باره سخن گفتیم.

الگوی زنان مسلمان باید افرادی مانند خدیجه کبری علیها السلام، فاطمه زهرا علیها السلام و زینب کبری علیها السلام باشد، زینب علیها السلام در شرایط سخت نهضت امام حسین (عج) سه کار مهم را به عهده گرفت:

1- حمایت از رهبرش امام حسین علیه السلام تا زنده بود و سپس از امام سجاد علیه السلام.
2- حفظ یتیمان و سرپرستی از آنها.

3- رساندن پیام شهیدان در کوفه و شام با بیانات کوبنده و پرمحتوا، و هر جا سخن از آنان گفت، این سه امر مهم را به خوبی انجام داد، و مرام آنها را زنده نگه داشت.

توجه به جمعه و جماعات

اجتماع و به هم پیوستگی است که به راستی يك اهرم بسیار قوی برای حرکت دادن سریع چرخهای انقلاب است. منتظران امام مهدی (عج) باید به آن توجه کامل داشته باشند، و بدانند (چنانکه قبلا گفتیم) آن حضرت اماکن مقدسه را توسعه می دهد از جمله مسجد کوفه را تا جمعیت در آن، جا بگیرند.

ما وقتی نماز را هر روز می خوانیم، وقتی آن را تجزیه و تحلیل می کنیم می بینیم نماز بر اساس جمع و جماعت تشریح شده است، مثلا در سوره حمد واژه های ((نعبد)) (تنها ترا می پرستیم) ((نستعین)) (تنها از تو کمک می جوئیم) ((اهدنا)) (ما را هدایت کن) همه به صورت جمع به کار رفته است.

و در پایان نماز، سلام بر جمع شده (السلام علیکم سلام بر شما). این نشانه آن است که انزوا و گسیختگی از اجتماع، از اسلام بدور است، اینک به چند روایت زیر توجه کنید.

1- پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم تصمیم گرفت، مردمی را که در منزلهای خود نماز می خوانند و در جماعت شرکت نمی کنند خانه هایشان را آتش بزنند، نابینائی به حضور پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم رسید، عرض کرد، من شبکور هستم، صدای اذان جماعت را می شنوم ولی کسی نیست که دستم را بگیرد و مرا به مسجد برساند تا در جماعت شرکت کنم و با شما نماز بخوانم.

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:
((از منزل خود تا مسجد طنابی بکش آن طناب را بگیر و با راهنمائی آن خود را به مسجد برسان و در جماعت شرکت کن.)) (411)

2- امام صادق علیه السلام فرمود:
((کسی که درباره جماعت مسلمانان به اندازه يك وجب مانع شود، تعهد ایمان از گردنش ساقط می گردد.)) (412)

3- امیر مؤمنان علی علیه السلام فرمود:
((... و الزموا عما عقد علیه جبل الجماعة؛))

((به آنچه را که پیوند جماعت بر آن گره خورده است بپیوندد و آنرا رها نکند.)) (413)

4- در مورد نماز جمعه، این نماز عبادی سیاسی، و این میتینگ هفتگی پر شور مسلمین و این اجتماع دشمن شکن و نفاق برانداز، حضرت امام باقر علیه السلام فرمود:

((من ترك الجمعة ثلاث جمع متوالية طبع الله علی قلبه؛))
((کسی که بدون عذر شرعی) سه بار پشت سر هم نماز جمعه را ترك کند، خداوند مهر بر قلبش می زند)) (414)

(یعنی چنین کسی آنچنان در عناد و نفاق و بی ایمانی فرو می رود که خداوند حس تشخیص را از او می گیرد و او را کوردل می کند.)
باز فرمود:

((سوگند به خدا به من خبر رسید که یاران پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم در روز پنجشنبه برای روز جمعه (و انجام نماز جمعه و سایر آداب) مهیا می شدند.)) (415)

5- امام صادق علیه السلام فرمود:

((کسی که به سوی مسجد گام بر می دارد، بهر چیز خشک و تری در راه ، گام بگذارد زمین آن تا طبقه هفتم برای او تسبیح خدا می گویند.)) (416)

در مورد نظم و پاکیزه نگهداشتن مسجد نیز روایاتی بسیار آمده ، از جمله پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

صفهای خود را منظم کنید در حالی که شانه هایتان در ردیف همدیگر باشد، تا شیطان در شما نفوذ نکند. نیز فرمود:

(417)

((کسی که روز پنجشنبه و شب جمعه ، مسجد را جارو کند و ذره ای خاک از آن مسجد بر سر و صورت او بنشیند، خداوند او را می آمرزد.)) (418)

در این مورد روایات دیگری نیز در کتاب تهذیب شیخ طوسی صفحه 256 آمده است .

به این ترتیب : باید علاقمندان به ظهور امام مهدی (عج) به اجتماع و جماعت و نماز جمعه و پر کردن مساجد، اهمیت فوق العاده بدهند، تا در پرتو آن ، عوامل استقبال از امام مهدی (عج) فراهم شود و موجب خودسازی خودشان گردد. امامان معصوم ما علیهم السلام از هر فرصتی برای تهذیب و پاکسازی پیروانشان استفاده می کردند.

پی نوشت :

346- افضل اعمال امتی انتظار الفرج (پیامبر صلی الله علیه و آله بحار، ج 52، ص 128).

347- کمن فارع مع رسول الله بسیفه (بحار، جلد 52، ص 126).

348- درباره فضیلت انتظار به کتاب اثبات الهداة ، ج 7، ص 40 به بعد مراجعه نمایید.

349- بحار، ج 52، ص 316.

350- یکی از یاران امام صادق علیه السلام می گوید: از امام صادق علیه السلام پرسیدم : روش مهدی (عج) چگونه است ؟

351- نورالثقلین ، ج 3 ص 78.

352- نهج الفاحه ، حدیث 90.

353- نهج البلاغه ، کلمات قصار، شماره 364.

354- بحار، ج 21 ص 53.

355- فرازهائی از خطبه 159 نهج البلاغه .

356- جابر جعفی گوید به امام باقر علیه السلام عرض کردم : فرج شما چه وقت است ؟ سه بار فرمود: فرج ما تحقق نمی پذیرد تا غربال شوید و آزمایش گردید تا آن وقتی که قلبها صاف شود.(بحار، ج 52، ص 101)

357- بحار، ج 61، ص 150.

358- ادع الی السبیل ربك بالحکمة و الموعظة الحسنة و جادلهم بالتی هی احسن (سوره نحل ، آسیه 125)

359- مشروح این مناظره در کتاب احتجاج طبرسی ، ج 1، ص 16 تا 24 آمده است .

360- تفسیر ابوالفتوح ، ج 2، صفحه 450.

361- باید توجه داشت که بنابراین است که امور از روی طبیعی و خودجوش به پیش رود و گرنه اگر صحبت اعجاز باشد، امام حسین علیه السلام فرمود: ((سوگند به خداوند، خدا چیزی را نیافرید، مگر اینکه به او فرمان داده از ما پیروی کند)) (بصائر الدرجات بحار، ج 23، ص 287)

البته اگر مردم وظیفه خود را انجام دهند دست خدا بالای سر آنها است و امدادهای غیبی به کمک آنها خواهد شنافت چنانکه قرآن می فرماید: ((ان تنصروا الله ینصرکم و یتبث اقدامکم .)) (سوره محمد، آیه 7

362- اثبات الهداة ، ج 7، ص 126 (سوره نمل ، آیه 62).

363- تفسیر نور الثقلین ، ج 4، ص 94، ذیل آیه 62 نمل .

364- بحار، ج 52، ص 358 (مضمون روایتی از امام باقر علیه السلام).

365- بحار، ج 52 ص 340.

366- بحار، ج 52، ص 285.

367- اثبات الهداة ، ج 7، ص 412.

368- اثبات الهداة ، جلد 7 صفحه 128.

369- قربانیان استعمار، ص 25، (به نقل ریدرزادچست)

370- البته ناگفته نماند که امپریالیستها این برنامه های دراز مدت را به عنوان تاکتیکهای موزیانه خود در جهت منافع استعماری خودشان به کار می گیرند، مثلا سالها قبل ، يك فرد ویه المله را در درون کشور تحت استعمار خود، به عنوان اینکه هم صدار و همفکر با ملت است به طور سری نگه می دارند تا در آینده اگر سنگی به کاسه خورد، آن مهره به ظاهر ملی را روی کار بیاورند تا بتوانند به وسیله او استعمارگری خود را ادامه دهند چنانکه فلسفه پریده ((فرامانوسری)) (فراموشخانه) در تاریخ معاصر همین بود.

371- سوره ص ، آیه 81.

372- بحار، جلد 70، صفحه 243 و 248.

- 373- مدرك پيشين
- 374- مشکوة الانوار، صفحه 135.
- 375- مدرك پيشين .
- 376- سوره مجادله ، آيه 11.
- 377- وسائل الشيعه ، جلد 18، صفحه 14.
- 378- شرح در داستان باستان ، ص 39 الى 105.
- 379- الميزان جلد 5، صفحه 292.
- 380- روزنامه جمهورى اسلامى ، 1362/11/1.
- 381- نورالابصار فى فضيلة الانتظار (تأليف : سيد ابوالقاسم دهكردى)، صفحه 67.
- 382- اصول كافى ، ج 12، ص 74 (باب الطاعة و التقوى)
- 383- اصول كافى ، ج 2، ص 174 (باب حق المؤمن من على اخيه)
- 384- اصول كافى ، ج 2، ص 77
- 385- اصول كافى ، جلد 2، صفحه 169 در اين باره روايات جالب ديگرى نيز آمده كه در اين كتاب از صفحه 169 تا 174 ذكر شده است .
- 386- تفسير روح البيان بر سوئى ، ذيل آيه 3، سوره مؤ من .
- 387- وسائل الشيعه ، جلد 11، صفحه 10.
- 388- عن النبى صلى الله عليه و آله من جهاز غازيا بسلك او ابرة غفر الله له ما تقدم من ذنبه و ما تاءخر (مستدرک الوسائل ، جلد 2، ص 245).
- 389- حرس ليلد فى سبيل الله عز و جل افضل من الف ليلة يقام ليلاها و يصام نهارها (نهج الفصاحه ، حديث 1355)
- 390- ما من قوم اجتمعوا فى مجلس فلم يذكروا اسم الله عز و جل و لم يصلوا على نبيهم الا كان ذلك المجلس حسرة و بالا عليهم . (تفسير نور الثقلين ، جلد 4، صفحه 301)
- 391- اثابة الهداة ، جلد 7، صفحه 24.
- 392- سوره بقره ، ايه 155.
- 393- كشف الغمه ، ج 3، ص 359 اعلام الورى ، صفحه 427.
- 394- بحار الانوار، جلد 52، صفحه 348.
- 395- غيبت شيخ طوسى رحمة الله ، صفحه 275.
- 396- احتجاج طبرسى رحمة الله ، جلد 2، صفحه 323.
- 397- اصول كافى ، ج 1 (كتاب الحجة باب معرفة الامام و الرد اليه ، حديث 2)
- 398- احتجاج طبرسى ، ج 2، ص 325.
- 399- الحياة ، جلد 2 ك صفحه 395.
- 400- الحياة ، جلد 2، ص 396.
- 401- وسائل الشيعه ، جلد 2، صفحه 131.
- 402- وسائل الشيعه ، جلد 12، صفحه 131.
- 403- وسائل الشيعه ، جلد 12، صفحه 128.
- 404- وسائل الشيعه ، جلد 12، صفحه 128.
- 405- وسائل الشيعه ، جلد 12، صفحه 129.
- 406- وسائل الشيعه ، جلد 12، صفحه 130 در يان باره روايات ديگر كه جمعا 17 حديث مى شود نقل شده كه در وسائل الشيعه ، ج 12، از صفحه 127 تا 132 ذكر شده است .
- 407- حضرت على عليه السلام در وصيت خود به امام حسن عليه السلام و امام حسين عليه السلام مى فرمايد: خدا راه خدا را در مورد قرآن مواظب باشيد مبدا ديگران از شما پيشى گيرند. (نهج البلاغه ، نامه 47)
- 408- مجمع البيان ، جلد 5، صفحه 60، ذيل آيه فوق .
- 409- توجه به نهج البلاغه نيز كه مى توان گفت يك كتاب انقلابى و براى زمينه سازى تحرير شده ، بايد مورد توجه قرار گيرد.
- 410- داستانهاى از تاريخ ، نوشته سيد غلامرضا سعيدى ، جلد 2 ك صفحه 46.
- 411- وسائل شيعه ك ج 5، ص 377 تهذيب ، ج 2، ص 266.
- 412- وسائل شيعه ك ج 5، ص 377
- 413- نهج البلاغه ، خطبه 151.
- 414- تهذيب الاحكام ، جلد 3، صفحه 338.
- 415- تهذيب الاحكام ، ج 3، ص 336.
- 416- تهذيب ، ج 3، ص 254.
- 417- تهذيب ، جلد 3، صفح 283.
- 418- تهذيب ، جلد 3 ك صفحه 255.